चिवचिवाट.....

ज्योतिर्मय साहित्य

आमच्या वाड्याच्या मागे एक भलं मोठं पिंपळाचे झाड आहे आमच्या वाड्याच्या सात पिढ्यांना त्याची सोबत मिळाली असेलच. प्रत्येक पिढितल्या लहान थोरांच्या दिवसाची सुरुवात त्याकडे बघतच केली असेल. चिमण्यांचा चिवचिवाट ऐकायल्या शिवाय दिवसाची सुरुवात नाही असा एक दिवसही नाही. पानगळीला सुरवात झाली की असंख्य चिमणी सदृश भोरड्यांचे थवे त्या पिंपळाच्या झाडावर ठराविक वेळेत काही क्षणांसाठी विसावतात. त्यांचे थवे वेगवेगळ्या आकारात स्थिरावतात.

त्यांचा इतका चिवचिवाट असतो की विचारायची सोय नाही. पण काही वेळापुरताच. पंढरपुरात अनेक ठिकाणी या भोरड्यांचा थवा ह्याच दिवसांत दिसतो. नदीकाठ, गोविंदपुरा, महाद्वारातील मल्लिकार्जुन मंदिराजवळीलच्या झाडावर. त्यांचा आवाज ऐकला की, ते झाड बघितलं की प्रकर्षाने कै. सौ भक्ती इचगांवकरची आठवण येते. आरती पुढच्या जन्मात चिमण्या होऊन आपण मैत्रीणीच राहायचं ! आणि या मल्लिकार्जुन मंदिराच्या पिंपळाच्या झाडावर चिवचिवाट करत बसायचं. ना कशाची चिंता, ना कशाची टेन्शन, फक्त सगळ्या जणी मिळून खूप खूप गप्पा मारायच्या, चिवचिवाट बसायचे. कायम हे वाक्य झाडाला बघितलं आणि या चिमण्यांचा आवाज ऐकला की हमखास म्हणायची. असो. २० मार्च हा जागतिक चिमणी दिवस आहे. सर्वात पहिले चिमणी दिवस २० मार्च २०१० मध्ये साजरा झाला होता. कबूतर आणि चिमण्या हे पक्षी मानवी वस्तीत जास्त आढळणारे पक्षी.

चिऊ चिऊ ये. चिऊच घर होतं मेणाचं. एक घास चिऊचा. हे ज्याने ऐकलं नाही असा कोणीच मनुष्य प्राणी सापडणार नाही. आपल्या सर्वांच्या बालपणाने हेच आणि हेच ऐकत तरूणपणात प्रवेश केला. तेच परत आपण एका पिढीकडून दुसऱ्या पिढीकडे हस्तांतरित करण्यात भारताच्या कित्येक पिढ्या मोठ्या होत गेल्या. आयुष्याच्या प्रत्येक वळणावर चिमणीशी नातं जोडलं गेलेलं आहेच हे मी नव्याने सांगण्याची गरज नाही. छोट्या दिसणाऱ्या मुलीला चिऊ नावाने हाक मारणं, किंवा काय ग चिमणे कशी काय आलीस? काय करतेस ग चिमणे ? नाव नाही आठवले की तिला चिमणी नावाने हाक मारणं असो. तरूणपणी मात्र चिमणी चिमणी चिऊ चिऊ करते, चिमणी उडाली भुर, ह्या गाण्यांवर थिरकणारी पिढी. कॉलेज मधला चिवचिवाट हवाहवासा वाटतो. गप्पा मारणाऱ्या मैत्रीण बघून काय चिवचिवाट चाललाय. अस आमच्याकाळी तरी म्हणत.

आयुष्याच्या संध्याकाळी निवांत बसल्यावर या चिमण्यांनो परत फिरा रे घराकडे अपुल्या. हे काळजाचा ठाव घेणारं गाणं सुद्धा चिमणीशी जोडलं गेलेलं. पुर्वी वाडा संस्कृती होती, आतासारखी फ्लॅट, मॉलसंस्कृती नव्हती शहरात राहणाऱ्याकडे गावाकडून धान्य पाठवत. मग त्याला ऊन देवून साठवण केली जायची. त्यावेळी चिमण्यांचा थवा येवून बसायच. त्यांच्या सहवासातच मुलांचं संगोपन बालपण व्हायचं. आजी, आई एक घास चिऊचा म्हणून घास भरवायची.

सौ आरती परिचारक
पंढरपूर

घरातल्या एखाद्या खोलीत लाईटच्या ट्युबवर, आरश्यावर, कोपऱ्यात चिऊताई घरटं बांधायची. दिवसभर चिवचिवाट असायचा घरातलं कोणी त्यावर चिडले की आई म्हणायची असु दे बापडी ! चार दिवस चालायचं हे ! एकदा पंख फुटले की परत माघारी नाहीत फिरायची ती पिल्लं !

कधीकधी घरट्यातून अंडं बाहेर पडायचं, फुटायचं अजून चिवचिवाट वाढायचा. कधी उडता न येणारं पिल्लू बाहेर पडलं की आई म्हणायची जवळ जाऊ नका ग ! परत त्याला घरट्यात प्रवेश नाही मिळणार त्याला ! मग आम्ही लांबूनच निरखत बसायचो. चिमणीच्या सवडीने हळूच त्याचा घरट्यात कधी प्रवेश व्हायचा ते कोणालाच कळायचे नाही. निवडणं, टिपणं सगळं काही चिमण्या बरोबर व्हायचं. माणसांची भिड मोडलेला पक्षी म्हणजे चिमण्याच. बागडणारी उड्या मारत नाचणारी चिमणी चिऊ, काऊच्या गोष्टी ऐकत मोठी होणारी आपली पिढी. सर्व काही बदललं. वाडा संस्कृती बदलून फ्लॅटसंस्कृती आली. किराणा, धान्य दुकान बदलून मॉलसंस्कृती आली. चिमण्यांना घरटी बांधण्यासाठी वळचणी राहील्या नाहीत. परंतु आज त्या चिमण्या या जगातूनच गायब होण्याच्या मार्गावर आहेत. चिमण्या गायब होण्यामागे अनेक कारणे आहेत. माणसाची बदललेली जीवनशैली, राहणीमान सगळयात महत्त्वाचं कारण आपल्याजवळ असलेला फोन.

हो आपल्याला जास्त इंटरनेटची स्पिडवाला मोबाईल फोन हवा असतो. काही दिवसांपुर्वी रोबोट २.० हा चित्रपट प्रदर्शित झाला होता. या चित्रपटात हाच विषय मांडण्यात आला होता. मोबाईल टॉवरमुळे पक्ष्यांचा जीव कसा जात आहे, याच सुंदर चित्रीकरण या चित्रपटात आहे. मोबाईल टॉवरमधून उत्पन्न होणाऱ्या लहरींमध्ये अंडी नष्ट करण्याची क्षमता असते.

महत्त्वाचं कारण मोबाईल फोन ! तर मग इंटरनेटचा वापर, कमी करायचा, गरजेप्रमाणेच करायचा हे ज्याचं त्यानं ठरवावं. मी एकटी सल्ला देणारी कोण ? म्हणून आजपासुन मी मोबाईलचा वापर कमी करायचा ठरवला आहे. बघू कितपत जमेल. पण चिमणी वाचवायची असेल तर हे करायला हवेच !

चिमणी वाचविण्यासाठी हे करता येईल. चिमणी वाचविण्यासाठी घराजवळ, गच्चीवर धान्य, पाणी ठेवणे, अडगळीची जागा निर्माण करणे, खोपे तयार करून ठेवणे, लाकडी, पाईप वापरून घराभोवती शक्य असल्यास छोटी झाडेझुडुपे लावणे, आपल्या घराजवळ, बाहेर चिऊताईसाठी दाणा-पाणी ठेवणे अशा गोष्टी प्रत्येक जण करू शकतोच, माणसांवर प्रेम करणारे माणसा व्यतिरिक्त कोणी असेल तर ती चिमणी असते, असे पक्षीप्रेमींचे मत आहे. ते असेल तर हे करायला हवेच !!! नाहीतर आपल्या नातवंडांना पतवंडाना चिमणी चित्रांत, फोटो गॅलरी, म्युझियम मध्ये दाखवावी लागणार. परत परत म्हणावे लागेल.... " या चिमण्यांनो परत फिरा रे घराकडे अपुल्या." मनापासून धन्यवाद. त्याचबरोबर चिमणी आणि आपल्या बालपणीच्या विश्वात डोकावता आलं.....

भारताचे पंतप्रधान मा .श्री नरेंद्र मोदी यांच्या ७५ व्या वाढदिवसानिमित सेवा पंधरवडा

ज्योतिर्मय साहित्य

भारताचे पंतप्रधान व वैश्विक लोकप्रिय व्यक्तिमत्व मा. श्री नरेंद्र मोदीजी यांच्या ७५ व्या वाढदिवसानिमित दिनांक १७.०९.२०२५ पासून दिनांक ०२.१०.२०२५ पर्यंत, खडकवासला मतदार संघाचे भारतीय जनता पक्षाचे लोकप्रिय आमदार भीमराव अण्णा तापकीर यांच्या मार्गदर्शनाखाली सेवा पंधरवडा अभियान चालू आहे.

या अभियानांतर्गत नांदेड गावातील लक्ष्मी नारायण मंदिर (ग्राम पंचायत कार्यालयाच्या मागे) येथे दिनांक १७.०९.२०२५ रोजी सकाळी ०९ वाजता स्वच्छता मोहीम आयोजित करण्यात आली होती. या मोहिमेअंतर्गत श्री लक्ष्मी नारायण मंदिराचा कोपरा नी कोपरा आणि मंदिराच्या आसपासचा सर्व परिसर स्वच्छ करण्यात आला.

तसेच भारताचे पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांच्या ७५ व्या वाढदिवसानिमित भारतीय जनता पक्षाचे खडकवासला मतदार संघाचे मंडल अध्यक्ष रुपेश घुले पाटील, तसेच हेमेंद्र जोशी व अजित कारले यांनी आपले मनोगत व्यक्त केले. तसेच मोदीजीना सुदृढ उदंड आयुष्य लाभो ही देवाकडे प्रार्थना केली. या प्रसंगी मंडल अध्यक्ष रुपेश घुले, (पाटील), सौ रश्मी रुपेश घुले, सुजित कारले, अजित कारले, नरसिंह देशमुख, हेमेंद्र जोशी, गिरीश वसेकर, महेश बजाज, विशाल कदम व नांदेड गावातील बरेच कार्यकर्ते उपस्थित होते.व अतिशय उत्साहात व आनंदात स्वच्छता मोहीम पार पडली. तसेच संध्याकाळी नांदेड गावातील ग्रामदेवी श्री वडजाई माता मंदिरात महाआरतीचे आयोजन केल्या गेले होते. अतिशय उत्साहात देवीची पूजा व आरती संपन्न झाली या प्रसंगी बरेच भाविक उपस्थित होते.

या सेवा पंधरवडासाठी खडकवासला मतदार संघाचे धायरी शिवने (दक्षिण) मतदार संघाचे मंडल अध्यक्ष रुपेश घुले पाटील,संयोजक श्री हेमेंद्र जोशी सहसंयोजक अजित कारले, किरण हगवणे व सोशल मिडिया प्रमुख म्हणून गिरीश वसेकर हे काम पाहत आहेत.

हुतात्म्यांचे ठेवा स्मरण, स्वातंत्र्याचे करा जतन - सौ. बोराडे

ज्योतिर्मय साहित्य

सुदर्शन प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विद्यालय नारेगाव, छत्रपती संभाजीनगर येथे ७७ वा मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिन मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. याप्रसंगी संस्थेचे अध्यक्ष कृष्णा पठाडे, सचिव कडुबा जौक, मुख्याध्यापिका थाले मॅडम, सहशिक्षिका बोराडे मॅडम, विद्यार्थी, पालक, तसेच शिक्षक वृंद उपस्थित होते. सर्वप्रथम प्रतिमेचे पूजन करून अध्यक्षांच्या हस्ते ध्वजारोहण करण्यात आले. याप्रसंगी विद्यार्थ्यांनी भाषणामध्ये सहभाग घेऊन, मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिनाच्या निमित्ताने हुतात्मा झालेल्या वीर - वीरांगणांच्या स्मृतीला उजाळा दिला. रामानंद तीर्थ, सरदार वल्लभभाई पटेल, गोविंद भाई श्रॉफ यांच्या जीवनावर प्रकाश टाकला. याप्रसंगी बोराडे मॅडम यांनी
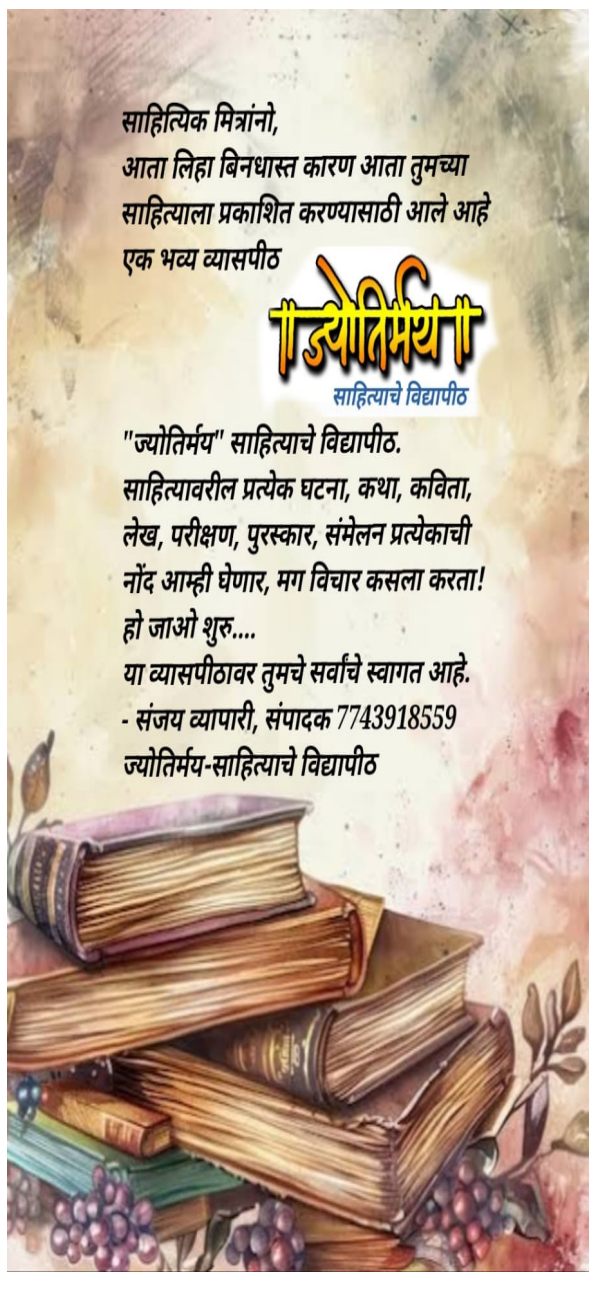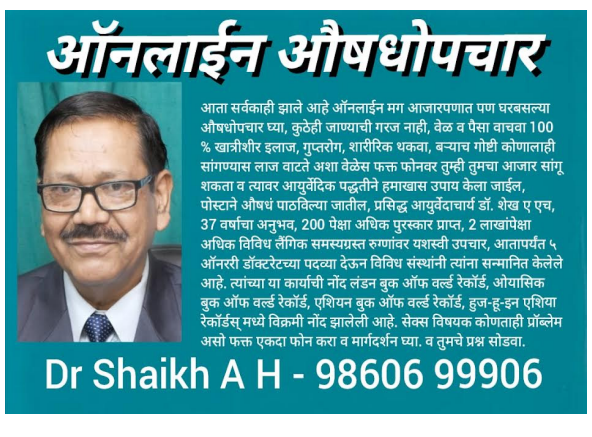
आकर्षक फलक लेखन करून मुलांना मोलाचे मार्गदर्शन केले, तसेच हुतात्मा या कवितेचे वाचन केले. श्री सोमासे सर यांनी निजाम राजवटीच्या अत्याचाराला त्रासुन, जन्मलेल्या क्रांतीचा इतिहास व मराठवाडा मुक्ती संग्राम दिनाचे महत्त्व मुलांना समजावून सांगितले .यानंतर अध्यक्षांचे भाषण झाले. आभार प्रदर्शन बोंडारे सरांनी केले. याप्रसंगी सर्व मुलांना खाऊ वाटप करून कार्यक्रम संपन्न झाला.